

Hírek a nagyvilágból

Máthé Csabáné dr., Lázár Károly

Az Euratex szorosabb EU–USA együttműködést szorgalmaz

A 2020. június 15-i brüsszeli EU–USA csúcstalálkozó alkalmából az európai textil- és ruházati iparágat képviselő Euratex nyilatkozatot adott ki, amelyben üdvözlí az eseményt, és reményét fejezi ki, hogy a politikai vezetők új korszakot indítanak az Atlanti-óceánon átívelő szorosabb együttműködésnek. „A hatóságoknak ki kell használniuk minden befolyásukat, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek az iparág számára világszerte” – hangsúlyozza a nyilatkozat.

Mind a Covid-19-világjárvány, mind a közelmúltbeli geopolitikai feszültségek globális megoldásokat követelnek – mondja az Euratex, és az EU -nak és az USA -nak vezető szerepet kell vállalnia az új globális keretrendszer kialakításában.

Az EU és az USA közötti textil- és ruházati kereskedelem 2020-ban közel 20% -kal, alig 6 milliárd euróra csökkent, míg a más országokból, különösen Kínából származó behozatal látványosan 45% -kal nőtt az EU-ba. Ugyanakkor a globális ellátási láncok nyomás alá kerültek, és bizonyos nyersanyagokhoz való hozzáférés az ipar számára nehezebbé és költségesebbé vált.

Ennek fényében az Euratex hangsúlyozza, hogy nem protekcionizmust követel, hanem a globális ellátási láncok jobb működését, közös szabályok alkalmazásával, amelyeket mindenki alkalmaz.

Az EU és az USA hatóságainak ki kell használniuk minden befolyásukat, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek az iparág számára világszerte, előmozdítva a környezeti és társadalmi normákat. A fenntartható fejlődésnek és a körkörös gazdaság követelményeinek a textiliparban is normává kell válniuk, hozzájárulva mind a környezetvédelemhez, mind pedig magas színvonalú munkahelyek teremtéséhez.

Az EU-nak és az USA-nak folytatnia kell a szabványok és a tanúsítási eljárások kölcsönös elismerésére irányuló munkát, jelentős költségeket takarítva meg ezzel a vállalatok számára, miközben a legmagasabb biztonsági előírásokat is meg kell tartani. Mindkét oldalon egyszerűsíthetők az egyedi eljárások, és elő kell mozdítani a közös kutatásokat, például az intelligens textiliák fejlesztése területén.

Az Euratex üdvözlí a közelmúltban elért haladást a több amerikai és európai termékre kivetett kiegészítő vámok ideiglenes eltörlésében. Az Euratex ezt nagyon pozitív jelnek tekinti a textil- és ruházati ipar szempontjából is. Az Euratex felszólítja mind az amerikai, mind az uniós intézményeket, hogy véglegesen szüntessék meg ezeket a kötelezettségeket.

„Az EU és az Egyesült Államok egyaránt új üzleti modelt dolgoz ki iparágai számára” – mondta Dirk Van'tyghem, az Euratex főigazgatója. „Gondoskodnunk kell arról, hogy ezek a modellek kiegészítsék és megerősítsék egymást. Ha nem, akkor fennáll a kockázata annak, hogy elveszítjük globális vezető szerepünket, nemcsak a piaci részesedés, hanem az értékek és a szabványok tekintetében is.”

Az európai textil- és ruhaipar 160 000 vállalatból áll, főként kis- és közepes méretű vállalkozásokból,

amelyek 1,5 millió munkavállalót foglalkoztatnak, és közel 180 milliárd eurós forgalmat bonyolítanak le. Exportjuk mintegy 61 milliárd eurót ér, és összetett és hosszú ellátási láncokkal rendelkeznek, nagy összeköttetésben állva az amerikai és az európai vállalatok között. Az Egyesült Államokba irányuló textil- és ruhaexport 2019-ben elérte a 6,5 milliárd eurót, és ez az első számú nem európai export-célpont.

Forrás:

<https://www.innovationintextiles.com/industry-talk/euratex-calls-for-greater-eu-us-cooperation/>

A legújabb adatok az EU textil- és ruhaiparának aktuális helyzetéről

Az Euratex 2021 októberében közzétett adatai azt mutatják, hogy a textilipar aktivitása már 3,6%-kal felülmúlja a járvány előtti utolsó negyedévét (2019. 4. né.), de a ruhaipar még 11,5%-kal elmarad, bár ott is van növekedés. A 2021 második negyedéve az előző év azonos időszakához képest mindkét szektornál növekedést mutat. Az előző évhez képest a 2. negyedévben az export 49%-kal nőtt, míg az import 26 %-kal csökkent, részben az európai igények csökkenése, részben a Brexit miatt. A foglalkoztatás a járvány előtti negyedévhez képest még elmarad: a textiliparban 4,4%-kal dolgoztak kevesebben, a ruhaiparban pedig 11,8%-kal. Az Euratex megítélése szerint a fellendülés az emelkedő energiaárak és a terméklánc problémái miatt még mindig törékeny.

Forrás: euratex.eu

Az ITMF optimista a kötőipar helyzetét illetően

A globális piac textilgyártói továbbra is jó üzleti helyzetet látnak a Covid-19-világjárvány után, és hat hónap múlva jelentősen kedvezőbb üzletmenetre számítanak – derül ki az ITMF új jelentéséből.

A Textilgyártók Nemzetközi Szövetsége (ITMF) 2021 novemberének első felében végezte el a 11. ITMF Corona-felmérést több mint 330 vállalat körében világszerte, a textilipari értéklánc valamennyi szegmensében. A vállalatoknak május óta negyedszer tették fel ugyanazt a kérdéssort üzleti helyzetükről, üzleti várakozásairól, rendelésállományukról és kapacitáskihasználtságukról.

Business situation vs. Business expectations

1. ábra

Az üzleti helyzet az összes régió és valamennyi szegmens átlagában jelentősen javult a szeptemberi 10. felmérés óta. A jó és a rossz üzleti helyzetű vállalatok közötti egyenleg +10 százalékponttal (pp) +28 pp-re ugrott (lásd az 1. ábrát). A hat hónap múlva (2022 májusában) várható üzleti várakozásokat illetően az egyenleg +33 százalékpont. Ez azt jelenti, hogy 2022 májusára lényegesen több vállalat számít kedvezőbb üzleti helyzetre, mint kedvezőtlenebbre. Mindazonáltal a várakozások a korábbi felmérésekben valamivel magasabbak voltak.

A különböző régiókat vizsgálva kiderül, hogy az üzleti helyzet átlagosan javult a legtöbb régióban, kivéve Kelet-Ázsiát. Az üzleti várakozások minden régióban optimisták.

Ami a különböző szegmenseket illeti, csökken a szakadék egyfelől szálgyártók, a fonodák és textilgépgyártók, másfelől a kelmegyártók (szövődék/kötődék, kikészítők és nyomóüzemek) és ruházati termékek gyártói között.

Ami a rendelésállományt illeti, a fent említett nagyon jó üzleti helyzetnek a nagyon kedvező helyzet (+40 százalékpont) a forrása. A rendelésbevételi várakozások a már magas szintről ismét +41 százalékponttal emelkedtek.

A rendelésállomány május óta szinte változatlan maradt, és 2,5 hónap körül van. A textilipari gépek szegmense természeténél fogva átlagosan sokkal hosszabb rendelésállományt tudhat magáénak (6 hónap, míg a fonodák esetében 1,5 hónap). A kapacitáskihasználtsági ráta 2021 májusa óta lassan, de folyamatosan nőtt, ami azt jelzi, hogy az ellátási lánc zavara még mindig nagy, de remélhetőleg csökkenő aggodalomra ad okot.

Forrás:

https://www.knittingtradejournal.com/index.php?option=com_content&view=article&id=14809:itm-survey-reinforces-knitting-sector-optimism&catid=26

A harisnyaárak nemzetközi piacának alakulása

A zoknik, harisnyanadrágok, harisnyanadrágok, kompressziós harisnyák és harisnyák világkereskedelme 2021-ben várhatóan fellendül, de 2022-ben és azt követően a növekedés lassúnak tűnik.

A harisnyanadrágok, köztük a zoknik, harisnyanadrágok, harisnyanadrágok, kompressziós harisnyák és harisnyák világkereskedelme várhatóan 2021-ben újra fellendül a Textiles Intelligence globális üzleti információs vállalat 25 oldalas jelentése, a harisnyanadrágok nemzetközi piaci szerint. A növekedés azonban 2022-ben és azt követően az előrejelzések szerint ismét alacsony egymásjegyű lesz.

A fellendülés a 2020-as 13,7%-os visszaesést követi, amikor a harisnyaneműk világméretű exportja 2010 óta a legalacsonyabb szintre esett. A visszaesés a COVID-19-világjárvány hatását tükrözte, és a piac következő évekbeli fellendülésével kapcsolatban aggodalmak merültek fel, mivel számos veszély fenyeget.

A 2022-re vonatkozó előrejelzés azon a feltételezésen alapul, hogy a globális gazdasági bizonytalanságok továbbra is fennállnak – különösen az EU-ban és az USA-ban, a harisnyaárak két fő fogyasztói piacán –, ahogy a világ gazdaság kilábal a COVID-19-világjárványból.

A világ gazdaságot az elmúlt években a protekcionista intézkedések is negatívan érintették, beleértve a Kínából származó amerikai importra kivetett további vámokat, és az ilyen intézkedések valószínűleg továbbra is

negatívan hatnak majd a kereskedelem növekedésére az elkövetkező években.

Különösen a harisnyagyártás esetében a Kínából származó amerikai behozatalra kivetett kiegészítő vámok valószínűleg azt eredményezik, hogy a kínai termelés egy része Ázsiában, az alacsonyabb költségű országokban, többek között Bangladesben, Indiában, Indonéziában, Pakisztánban és Vietnámban folyik majd.

Mindezek mellett sok ilyen alacsonyabb költségű ország nem rendelkezik olyan infrastruktúrával, amely lehetővé tenné a kínai ipar által termelni képes nagy mennyiségek előállítását.

A legnagyobb harisnyaexportőr országok, köztük Olaszország, Törökország és az USA, hagyományosan viszonylag magas árú beszállítók voltak. Az utóbbi években azonban számos ilyen ország exportja csökkent, mivel az alacsony költségű ázsiai országokban található új szereplők jelentős nyereséget értek el az ő kárukra.

A harisnyabehozatal esetében a két legnagyobb piacon, nevezetesen az USA-ban és az EU-ban a növekedés valószínűleg minimális lesz az elkövetkező években, mivel ezek a piacok érettek, és a gazdasági kilátások ezen a piacokon rosszak.

Valójában az importpiacok növekedésének nagy része várhatóan Ázsia feltörekvő piacain fog bekövetkezni, ami a régió számos országában a felső és középosztály gyors növekedését tükrözi.

Ennek eredményeképpen rövid- és középtávon várhatóan a beszerzési trendek megváltozásából adódóan némi felfordulás várható, és ez a felfordulás negatívan befolyásolhatja a világkereskedelmét egészét.

Ugyanakkor azonban lehetőséget teremthet új szereplők számára a piacra lépésre.

Várhatóan az Ipar 4.0 termelési módszerek bevezetése és egyre szélesebb körű alkalmazása is lehetőségeket teremt, ami lehetővé teszi a tömeges testreszabást és a termelékenységek javulását.

Forrás:

https://www.knittingindustry.com/hosiery-seamless/new-report-international-markets-for-hosiery/?utm_source=news_alerts&utm_medium=email&utm_campaign=news_alerts

50 éves a szénszálgyártás

Hosszú évtizedes kutatások után 1971-ben jelent meg a piacon a poliakrilnitril pekurzorból előállított nagyszálradságú szénszál, a Toray cég Torayca yarn T300 nevű terméke. Az első szénszálat a Toray és az amerikai Union Carbide együttműködésében fejlesztették ki, de az amerikai cég ezt az üzletágát később eladta. A Toray azonban azóta is a világ legnagyobb szénszálgyártója. Vezető pozícióját megszilárdította, amikor megvásárolta az amerikai Zoltek céget magyarországi (nyergesújfalu) és mexikói üzemeivel együtt. Ezzel akkor a világ két legnagyobb szénszálgyártója került közös cégcsoportba. Az eltelt ötven év alatt számos országban indult el a szénszálgyártása. Legutóbb a Teijin Carbon indított gyártást Vietnámban. Az új gyár elsősorban a sporteszközök – horgászbót, golf- és hokiütők, kerékpár-váz – céljaira fog szénszálat gyártani, főleg Dél-Ázsia cégeknek.

Forrás: textiletechnology.net

A szénszáltermelés és -felhasználás jelene és jövője

Egy 2021-ben tartott konferencián áttekintették a szénszáltermelés alakulását. Az előadók szerint Kína

nélkül a termelés 94 850 tonna, ami a névleges összkapacitás 70%-a. A kínai termelésre csak becslést adnak: 19 250 tonna, ami a gyártó kapacitásuknak mindössze 55%-a. Így az összes termelés 114 100 tonna, ami a prognózisok szerint 2026-ra 125 150 tonnára nő. Fejlesztések a Zoltek, a Hyosung és a DowAksa cégeknél vannak folyamatban.

A szénszál felhasználás három fő területe: a szél-erőművek, az űrtechnika és repüléstechnika, valamint az infrastruktúra az energiaiparral. Ezek fogják meghatározni a felhasználást a következő öt évben. A szél-erőművek adják a legnagyobb igényt: 2021-ben 28 000 tonnát használtak fel, és ennek kétszeresét várják 2026-ra. Ezen belül a legnagyobb növekedés Kínában várható, ahol nagymértékben nő a tengerparti és a tengerparttól távol elhelyezett szél-erőművek száma. A repüléstechnika területén a jelenlegi 16 500 tonnáról 29 000 tonnára történő emelkedésre számítanak, de ez bizonytalan, mert a kompozitigényes két repülőgép, az Airbus A350 és a Boeing 787 iránti igény a Covid19-járvány okozta visszaesés miatt bizonytalan. Az autópárházban az elektromos autóknál a súlycsökkentés még fontosabb, mint a hagyományos autókénál. Ennek megfelelően a szénszálerősítésű műanyag-kompozitok felhasználásának növekedése várható. Ennek ellenére viszonylag kis, évi 2,4% növekedést várnak, mert a tömeges alkalmazásnak a magas ár még mindig határt szab.

Bár az igények növekedése 2026-ig viszonylag bizonytalan, a szakértők jelenleg úgy látják, hogy 2026-ra az összes felhasználási terület igénye elérheti a 180 400 tonnát. A kapacitások növekedés egyelőre nem látszik növekedni ilyen mértékben. Már 2023–2024-ben jelentkezhet a hiány.

Forrás: compositesworld.com

A világ szálanyag termelése 2020-ban

A világ szálanyag termelésére az Oerlikon cég Fiber Year Book c. kiadványa közöl adatokat minden év közepe táján. Mivel a kiadvány 2021. évi, interneten fellelhető kiadása a 2020 évi szálanyag termelésre csak a változás adatait közli, az előző évi kiadvány adataiból kell kiindulni.

2019-ben a világ szálanyag termelése 120 millió tonna volt. Ebből 74 millió tonna szintetikus szál, 32 millió tonna természetes szál, az utóbbit belül a pamut 26 millió tonna, a többi a gyapjú és a különböző rostszálak. A fennmaradó 24 tonna a cellulózsálak és a spunlaid termékek tették ki 7–7 millió tonnával. Ez utóbbiak döntően polipropilénből készülnek, a speciális gyártási technológiára tekintettel kezelik külön a hagyományos textilszálaktól. Ezeknél ugyanis a szálképzést még olvadt állapotban követi a kelmeképzés.

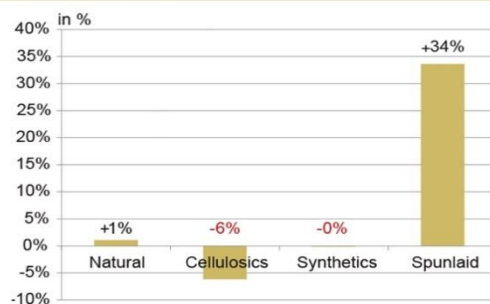
2020-ra a Fiber Year Book a 2. ábrát közli. Az ábrából látható, hogy a legnagyobb növekedést a spunlaid termékek mutatták. A szintetikus szálak mennyisége stagnált, a természetes szálaké 1%-kal nőtt, a cellulóz alapú szálak 5%-os visszaesést szenvedtek el. A spunlaid nemszőtt termékek kiugró növekedése a Covid-járvánnyal van összefüggésben, hiszen ez az anyag a maszkok és az egyéb eldobható ruházati termékek elsődleges alapanyaga.

Az egyes szálak között a pamut és a poliészter vágott szál termelése és felhasználása nőtt 1–2%-kal, a poliészter filamentfonalé stagnált, a többi típusnál csökkenés mutatkozott. A legnagyobb visszaesést az akrilszálak mutatták (–10%), a poliamidfonal és a gyapjú 4, a viszkóz-szál termelése 5 %-kal lett kevesebb.

Figure 1.

Dynamics in Supply 2020

THE FIBER YEAR

2. ábra

Forrás: Fiber Year Book 2020 és 2021.

Porózus szénszál a Toray cégtől

A Toray a világon először fejlesztett ki porózus szénszálat nanoméretű pórusokkal. Az új szál a gázszeperációban vagy a hidrogén előállításában használt membránok hordozójaként használható. Az új szál segítségével a korábbinál kompaktabb, könnyebb szűrő modulokat lehet előállítani, és így nő a szétválasztó folyamat hatékonysága. Várhatóan eredményesen használható a nagyteljesítményű akkumulátorokban is.

Forrás: innovationintextiles.com

Erős növekedést prognosztizálnak az aramid szálak piacán

Évi 9,7%-os növekedést várnak a szakemberek az aramid szálak világpiacán 2021–26 között. A növekedés alapja az, hogy az aramid jó mechanikai tulajdonságainak köszönhetően növekvő szerepet fog játszani az anyagválasztással elérhető súlycsökkentésben, és ezen felül az aramid jól reciklálható. Az aramid magas ára külön is hozzájárul ahhoz, hogy a használat utáni aramid-tartalmú hulladékokat teljes mennyiségben felhasználják, ezért az aramid szálakat gyártó cégek kifejezetten aktívak a reciklált alapanyag felhasználásában. Ennek köszönhetően még a glasgowi klímakonferencián is pozitívan fogadták az aramiddal kapcsolatos innovációkat, bár az aramid egyelőre csak fosszilis nyersanyagból készül.

Az aramid szálak területén az innovációk nagyrésze kapcsolódik a fenntarthatóság szempontjából fontos fejlesztésekhez. A DuPont új Kevlar (paraaramid) nanoszálát fejlesztett a lítium akkumulátorok szeparátorainak céljára. A brit Technical Fibre Products (TFP) cég aramid anyagú nemszőtt terméke, az Optiveil, a kompozitok kopásállóságát javítja.

Forrás: innovationintextiles.com

Az Asahi Kasei bezárja németországi elasztánfonal-gyártó üzemét

A japán Asahi Kasei cég 2022. március 31-én abbahagyja Roica márkanévű elasztánfonala gyártását a németországi Dormagenben. A fonal gyártása azonban tovább folytatódik a cég egyéb gyáraiban, Japánban, Thaiföldön, Tajvanon és Kínában. Az értékesítést, a műszaki és a marketing szolgáltatást a japán cég németországi cégén, az Asahi Kasei Europe GmbH cégen keresztül tovább folytatja. A japán cég 2005-ben vásárolta meg a Dorlastan Fiber GmbH céget, amelynél a Bayer

célcsoport keretében már 1961 óta folyt az elasztánfonal gyártása.

Forrás: Chemical Fiber International 2021/4

A Beaulieu új fonalgyártó technológiákat vezet be

A belgiumi székhelyű Beaulieu International Group fonalgyártó cége, a B.I.G.Yarn szintetikus szőnyegfonalakat gyárt. Új beruházásával új generációs poliamidfonalgártást valósítja meg, növelve egyúttal a kapacitást is. Új, egylépéses folyamatban fog 3-ágú PA szőnyegfonalat gyártani. Ez a fonal a fő alapanyag az intézményekben használt színes szőnyegcsempék gyártásában. A 20% feletti kapacitásbővítést a franciaországi gyárakban valósítják meg 2022 közepén. A cég 2022. 3. negyedévében belép a poliészter-szőnyegfonalak piacára is. Ezt a fonalat az autóipar céljaira fejlesztik. Az autóipar céljaira ajánlják a *post-use* (a felhasználás után keletkező) hulladék újrahasznosításával gyártott EcoCycle PA6 fonalukat is.

Forrás: textiltechnology.net

Kapokszálból gyárt fonalat a Gebr. Otto cég

A kapokszál a Közép- és Dél-Amerikában honos kapokfa, vagy más néven gyapotfa termése. Rendkívül terjedelmes, könnyű szál, ezért évek óta használják párnák és játékok töltőanyagaként, vagy szigetelésre. Fonása éppen a terjedelmessége miatt nagyon nehézkes. A 120 éves tapasztalattal rendelkező német Gebr. Otto cégnek sikerült pamuttal kevert kapokfonalat előállítania. A Piumafil fonal tömege szerint 15% kapokszálát tartalmaz, ami térfogatban azonban 50%-ot jelent. Ebből adódik a fonal könnyűsége, selymes fogása és jó hőmérséklet szabályzó hatása.

Forrás: innovationintextiles.com

Kapacitásbővítéssel ünnepli 20. születésnapját a Danspin Litvániában

A dán Danspin cég Litvániában fonalgyártó, Észtországban fonalfestő üzemmel rendelkezik. A litvániai Danspi gyapjú szőnyegfonalat gyárt napi 50 tonna mennyiségben. Jelenleg 460 alkalmazottja van, ami a bővítés után 60-nal fog nőni. A cég fonalait a színezés után a nagy nemzetközi szőnyeggyártó cégek vásárolják.

Forrás: textilmedia.com

A Lectra megvette a román Gemini CAD Systems céget.

Növekedési stratégiájával összhangban a francia Lectra cég bejelentette, hogy megállapodott a román Gemini CAD Systems cég magvásárlásáról. A román céget

2004-ben alapították. A cég több innovatív szoftvert fejlesztett ki elsősorban divattervezők számára. Jelenleg már több mint 60 országban van jelen partnerei révén. A tranzakciót több lépésben bonyolítják le. Az 1. lépésben a cég 60%-át szerzi meg a Lectra, a szavazati jogok és a tőke többi része 2024 ill. 2026 szeptemberében kerül a Lectrához.

Forrás: textile-network.com

Új göbösödésmentes akrilszál

A Thai Acrylic Fibre cég Pilblock néven új típusú akrilszálát fejlesztett ki, amely permanens módon göbösödésmentes marad hosszú használat és sok mosás után is. Ezen kívül az új szál kasmír szerű fogást és fényt eredményez a kötött termékekben.

Forrás: textiletechnology.net

Antivirális poliamid fonal a Nylstartól

A spanyol Nylstar cég Meryl Skinlife Force néven ezüstion technológiát használva speciális fonalat fejlesztett ki, amely hatásos baktériumok, vírusok – köztük a COVID-19 ellen is. Az új fonal mikroszálak filamentfonal, tehát a belőle készült kelme nem bocsát ki mikroszálakat. A rá került vírusokat, baktériumokat befogja és hatékonyan hatástalanítja. Az új szál előnyösen használható maszkok és más egészségügyi ruházati termékek céljaira.

Forrás: innovationintextiles.com

Viszkózszálak vezetőképes adalékkal a Kelheim cégtől

Az okos textilanyagokban nagy szerepe van az elektromosan vezető szálaknak, amelyek lehetővé teszik a szenzorok és más digitális funkciók integrálását textiliákba. Bár erre a célra a fémshálak, vagy finom huzalok is rendelkezésre állnak, de előnyösebb a vezetőszálakat is textilszálból készíteni. A német Kelheim cég fejlesztői első lépésként elektromosan vezető részecskéket adagoltak a szálképző oldatba. Az így kapott Elektra szál elektromos ellenállása lényegesen csökken, aminek jelentősége elsősorban a védőruháknál van. Egyelőre magas vezetőképeséget sajnos még nem sikerült elérni.

Forrás: innovationintextiles.com

Elhalasztották a januári Heimtextil kiállítást

A németországi járványhelyzet rosszabbodása miatt a Messe Frankfurt lemondta a január közepére tervezett Heimtextil kiállítást. Az ipar képviselőivel most annak a lehetőségét vizsgálják, hogy a kiállítást meg lehet-e rendezni 2022 júniusában a Techtextil/Texprocess kiállításokkal együtt.

Forrás: textiletechnology.net